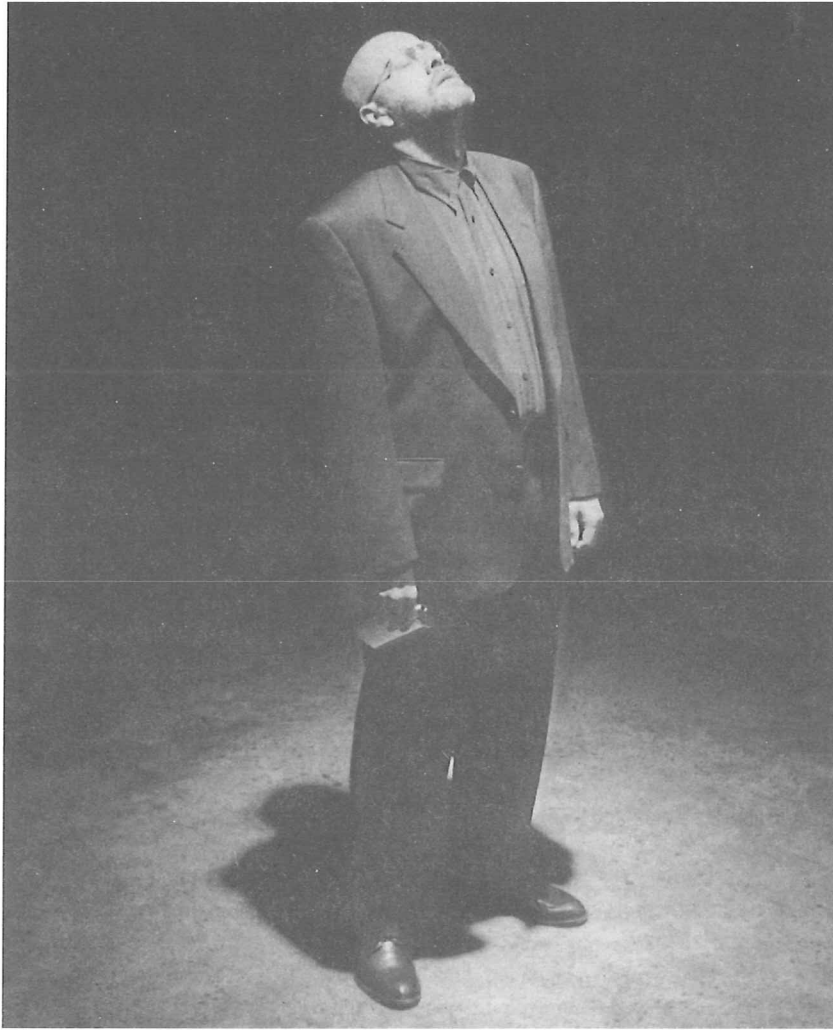


De *Faustus* van Torka T

L'enfer, c'est nous

Met hetzelfde gemak waarmee Faustus op bovennatuurlijke wijze door tijd en ruimte vloog, bewoog Torka T's produktie zich doorheen de theatergeschiedenis. Aldus Johan Callens.



Faustus, Torka T / Herman Delahaye

Torka T (voormalig Fakkeltheater) opende het seizoen 1994-1995 met de herneming van *Faustus* (ca. 1588) naar Christopher Marlowe (1564-1593), een produktie die vorig jaar op enige scepsis werd onthaald. Toch was deze herneming terecht, want het ging om een verdienstelijke enscenering van een repertoireklassieker die weinig in onze con- treinen te zien is.

Met sobere maar doordachte mid-

delen, al dan niet ingegeven door de beperkte financiën, bereikte regisseur Robert Sian een doeltreffend resultaat. Basis voor de bewerking van Stef Driezen vormde de A-tekst (1604), mits enkele inlassingen uit de B-tekst (1616). Centraal hierin staat de krachtmeting tussen Faustus (Carry Goossens) en Mefistofeles (Ron Cornet). De vele nevenpersonages uit het middendeel, gewijd aan de avonturen van Faustus, werden gedub-

beld door Mark Tijsmans en Ann Hendriks, die overigens de allegorische figuren van de Goede en de Slechte Engel speelden. (Dat een vrouw de slechtheid belichaamt beantwoordt aan twintig eeuwen kristelijke vooroordelen en archetypes van Eva tot Lilith.) De stilering in de scenografie (Hartwig Dobbertin) en terughoudendheid in het spel (uitgezonderd de meer fysieke maar nooit overdreven uitbeelding van de zeven hoofdzonden, toepasselijk door Faustus zelf) verhoogden de spankracht en suggestiviteit. Het drama, dat zich eigenlijk in de psyche van zijn hoofdpersonage afspeelt, deed zo een gezond beroep op het verbeeldingsvermogen van de toeschouwer, zonder in slaafse imitatie te vervallen.

Pathos en holle retoriek, die in Marlowes revolutionaire vrije verzen al eens om de hoek komen kijken, ruimen baan voor een redelijk spel, haaks op de waanzin en verwaandheid van de "doctor" en Brechtiaans van inslag - het episodische karakter van Faustus' door de duivel gesponsorde reizen komt vandaag in elk geval episch over. Effecten werden angstvallig gemedend. Geen rookgordijnen bij Faustus' zwarte kunst. Enkele cirkels met zijn zilveren pen op de grond getrokken, en uiteraard de toverspreuken, volstonden om Satan te ontbieden. De daaropvolgende windstoot die wat verdorde bladeren op de scène deed schuifelen was zo zacht dat het publiek in het ongewisse bleef of Faustus al dan niet succes had geboekt. Geen toeters of bellen voor Mefistofeles' carnavaleske schijnvertoningen. En geen donder en bliksem wanneer Faustus' tijd om was en deze Narcissus zich op de grond strekte en zijn gezicht, beheerst, in een schaal met water dompelde, als antwoord op zijn eigen bede: "O soul, be changed into little waterdrops, / And fall into the ocean, ne'er be found!"

Toch leidde de keuze voor een helder, afstandelijk spel tot een gebrek aan intensiteit. Bij Carry Goossens strookte dat nog met de arrogantie van zijn personage, het vermoeide gevoel van we hebben het allemaal al gezien en gehoord. Door zijn onvoldragen dictie en nasale zeggings (al dan niet wegens een verkoudheid) was hij wel niet altijd optimaal verstaanbaar. Bij Mark Tijsmans en Ann Hendriks was de afgemeten vertolking aangewezen omwille van de dubbelrollen die moeilijker inleving